

Gliwice, 12 sierpnia 2023 r.

Prof. dr hab. inż. Seweryn Spałek
Wydział Organizacji i Zarządzania
Politechnika Śląska

Recenzja

rozprawy doktorskiej

Pana mgra inż. Piotra Zejera

pt. *Model oceny dojrzałości przedsiębiorstw do zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.*

przygotowanej na Politechnice Gdańskiej pod kierunkiem naukowym

Pana dra hab. inż. Marka Wirkusa, prof. PG

Podstawą formalną do sporządzenia recenzji jest pismo, które wystosował Pan dr hab. inż. Tomasz Korol, prof. PG, przewodniczący Rady Dziedziny Naukowej Nauki Społeczne Politechniki Gdańskiej, informując mnie o powołaniu na recenzenta w/w rozprawy doktorskiej.

1. Charakterystyka pracy

Recenzowana rozprawa doktorska autorstwa Pana mgra inż. Piotra Zejera wpisuje się w ważny nurt badawczy z obszaru doskonalenia działalności przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ich aktywności w sferze projektowej. Doktorant słusznie zauważył, że istnieje niedostatek wiedzy w zakresie wzajemnej relacji pomiędzy modelami dojrzałości projektowej przedsiębiorstwa a gotowością oraz skutecznością wdrożenia i stosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.

2. Struktura pracy

Opracowanie składające się ze wstępu oraz pięciu rozdziałów zostało zawarte na 172 stronach. Ponadto, praca została uzupełniona o bibliografię, spisy tabel i rysunków oraz 7 załączników. Na wstępie Doktorant zamieścił wykaz ważniejszych oznaczeń i skrótów oraz zastosowanych skrótów własnych.

W rozdziale pierwszym Pan mgr inż. Piotr Zejer dokonuje przeglądu literatury, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć opisujących podejście i metodyki zwinne. Ponadto, definiuje kryteria sukcesu projektów w nawiązaniu do zwinnych metodyk zarządzania projektami IT oraz wyodrębnia krytyczne czynniki sukcesu projektów w zwinnym zarządzaniu projektami IT.

W rozdziale drugim Doktorant skupia się na określeniu podstawowych założeń, opisie przebiegu oraz prezentacji wyników przeprowadzonych badań. W rozdziale tym omawiane są główne metodologiczne podstawy prowadzonych badań. Przedstawiona jest analiza konstrukcji, narzędzi, etapów oraz rezultatów badań wstępnych, których celem było zidentyfikowanie i potwierdzenie celowości dalszych badań empirycznych. W oparciu o jakościowe podejście badawcze oraz analizę literatury przedstawionej w rozdziale pierwszym, a także wyniki badań wstępnych, przygotowano badanie oparte na strategii studium przypadku. Przeprowadzono badania w ośmiu wybranych przedsiębiorstwach, dobranych celowo. W rozdziale tym ukazano opis procesu badawczego wraz z wnioskami dotyczącymi kolejnych etapów badawczych przeprowadzonej dysertacji.

W rozdziale trzecim Doktorant zawiera szczegółowy opis koncepcyjnych ram tworzenia modeli oceny dojrzałości oraz dokonuje wyboru zastosowanej w dysertacji metody projektowania modelu dojrzałości. Ponadto, nakreśla zakres merytoryczny oraz semantyczny proponowanego autorskiego modelu dojrzałości. Przedstawia kluczowe założenia, w tym podaje definicję i omawia cztery fundamentalne składniki

zaprojektowanego modelu: korpus wiedzy, mechanizm wnioskowania, poziomy dojrzałości oraz instrument pomiarowy. Pan mgr inż. Piotr Zejer przedstawia też szczegółową charakterystykę procedury oceny dojrzałości i koncentrując się na związanych z modelem rekomendacjami obszarów wymagających poprawy w obszarze zarządzania wiedzą i praktykami zarządzania projektami.

Czwarty rozdział obejmuje zestaw wniosków z badań umożliwiających weryfikację stworzonego modelu oceny dojrzałości. Przedstawiony został projekt procesu badawczego, oparty na analizie przypadków. Wybór przypadków dokonano w sposób celowy, a na ich podstawie przeprowadzono badania w trzech przedsiębiorstwach, mające na celu deskryptywną weryfikację zbudowanego modelu. Ten rozdział zawiera również raporty oraz wnioski płynące z przeprowadzonych badań.

Podsumowanie i perspektywy dalszych badań stanowią końcową część niniejszej rozprawy, która finalizuje omawianą tematykę. W tym rozdziale zostają zarysowane potencjalne obszary dalszych badań nad modelem oceny dojrzałości przedsiębiorstw w kontekście zastosowania zwinnego podejścia do zarządzania projektami IT. Zaprezentowana jest propozycja rozszerzenia oraz doskonalenia modelu, a także wskazane są obszary, które mogłyby być poddane dalszej eksploracji. W rozdziale tym Doktorant proponuje także możliwości praktycznego wykorzystania stworzonego modelu.

3. Postępowanie badawcze

W ramach podjętego w rozprawie wysiłku badawczego Pan mgr inż. Piotr Zejer nakreślił problem badawczy jako *ocenę poziomu stopnia kompletności modeli oceny dojrzałości przedsiębiorstwa z punktu widzenia skutecznego zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT*.

Doktorant przyjął cel główny jako: *opracowanie modelu oceny dojrzałości przedsiębiorstwa do zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT*.

Ponadto sformułował cztery cele metodyczne oraz poznawcze w brzmieniu:

C1: Identyfikacja czynników charakteryzujących metodyki zwinne i wpływających na wybór oraz stosowanie zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.

C2: Określenie kryteriów oceny skuteczności oraz dojrzałości wdrożenia i stosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.

C3: Opracowanie modelu oceny dojrzałości przedsiębiorstwa do zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.

C4: Weryfikacja zaproponowanego modelu oceny dojrzałości do zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.

Celem utylitarnym rozprawy było wskazanie uwarunkowań zastosowania proponowanego modelu do oceny przedsiębiorstwa oraz wskazanie obszarów funkcjonalnych przedsiębiorstwa wymagających poprawy w celu skutecznego zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT.

Ponadto, Pan mgr inż. Piotr Zejer postawił następujące pytania badawcze:

P1: Jaka jest zasadnicza charakterystyka oraz główne przeznaczenie zwinnych metodyk zarządzania projektami IT determinujące ich stosowanie?

P2: Jakie są kluczowe kryteria skuteczności oraz charakterystyka oceny dojrzałości wdrożenia i stosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT?

P3: Z jakich elementów powinien składać się model umożliwiający ocenę dojrzałości przedsiębiorstw do skutecznego zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT?

P4: Na ile rozwiązania zastosowane w opracowanym modelu są poprawnie i jaka jest jego przydatność praktyczna w ocenie dojrzałości przedsiębiorstwa do zastosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami IT?

Przyjęty przez Doktoranta schemat badawczy składał się z pięciu etapów, tj. badań literaturowych, badań empirycznych, modelowania, weryfikacji oraz podsumowania.

Należy podkreślić, że w ramach podjętego wysiłku badawczego Pan mgr inż. Piotr Zejer zaproponował autorski model *oceny dojrzałości przedsiębiorstwa do zastosowania zwinnego zarządzania projektami IT*.

Reasumując należy zauważyć, że Doktorana wykazał się bardzo dobrą umiejętnością prezentacji przeprowadzonych badań oraz prawidłowego wnioskowania. Na uznanie zasługuje klarowny sposób przedstawienia przebiegu badań oraz wniosków z nich wynikających.

4. Uwagi i aspekty dyskusyjne

W moim mniemaniu, rozprawa doktorska powinna również stymulować dyskusję, dlatego mam nadzieję, że zgłoszone przez mnie w dalszej części uwagi, będą okazją do doskonalenia dotychczasowych osiągnięć Doktoranta.

Nakreślony przez Pana mgr inż. Piotra Zejera problem badawczy jest ważki, aczkolwiek w moim odczuciu lepiej byłoby go sformułować w postaci zdania pytającego.

Na str. 19 Doktorant wymienia źródła informacji (bazy danych) z których korzystał. Nie przedstawia natomiast uzasadnienia doboru źródeł – dlaczego w zestawieniu nie uwzględniono np. bazy WoS, czy też SCOPUS?

W rozdziale 1.4.4. Pan mgr inż. Piotr Zejer pochyla się nad korzyściami wynikającymi ze stosowania zwinnych metodyk zarządzania projektami. Pomija przy tym kwestię ewentualnych wad tego podejścia.

Pomimo dbałości o warstwę edycyjno-językową Doktorant nie ustrzegł się drobnych uchybień (np. język potoczny na stronie 101 „naginanie”, zbędne „ale” na stronie 106).

Ważne zestawienie wyników badań zostało przedstawione na rysunku 2.6, który niestety w dużej mierze jest nieczytelny. Ponadto, na rysunku nie występują wszystkie oznaczenie z legendy.

Moim zdaniem podpis na rysunku 2.7 odpowiada wyłączenie „niebieskiej linii”.

W rozdziale 2.3.2 Doktorant omawia proces przygotowania, gromadzenia i analizy danych, a w kolejnym rozdziale 2.3.3. przedstawia wnioski z badań empirycznych. W moim odczuciu pomiędzy tymi rozdziałami powinien zostać wprowadzony dodatkowy rozdział przedstawiający wyniki z badań.

Na rysunku 3.3, w jego środkowej części, powinno być raczej oznaczenie „OZ ZMZP”.

Na rysunku 3.5 *relacje* i *wpływ* powinny zostać oznaczone odmiennymi symbolami graficznymi (obecnie są to takie same strzałki). Wpłynęłoby to na poprawę czytelności grafiki.

Na stronie 137 Pan mgr inż. Piotr Zejer pisze o *poziomach zwinności*. Jak to pojęcie odnosi się do *poziomów dojrzałości* przytoczonych również na tejże stronie?

Na stronie 140 Doktorant przypisuje (arbitralnie?) poszczególnym odpowiedziom respondentów różne zakresy przedziałów (procentowych). Nie objaśnia natomiast dlaczego przyjęto akurat takie zakresy przedziałów, tym bardziej, że zakresy te nie są równe.

Wymienione uwagi oraz elementy dyskusyjne nie umniejszają ogólnie bardzo pozytywnego odbioru pracy.

Konkluzja

Mając na względzie całościowy wysiłek badawczy, podjęty przez Pana mgra inż. Piotra Zejera uważam, że przedłożona dysertacja porusza ważny i zarazem trudny obszar badawczy związany ze zwinnymi metodykami zarządzania projektami IT. Recenzowana rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana mgra inż. Piotra Zejera spełnia Ustawowe wymagania oraz wnioskuję o dopuszczenie jej do publicznej obrony.

12.08.2023 *Spytko*